

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.

Hirdetéseket díjzabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Átalakulás előtt.

Makó, okt. 31.

Egész politikai s társadalmi életünk nagy vajadásban van. Minden jel arra vall, hogy nagy átalakulás előtt áll a magyar nemzet. Az a korszak következik, amelyet régen várunk: az igazi demokrácia és a felvilágosodás kora.

Jönni fog, mert jönnie keli.

A maradi és az új világ között való kiválasztási folyamat már megkezdődött.

A politikában a függetlenségi és 48-as Justh-párt kavargja s érleli azt a kovászt, melyből a népparlament fog kikelni. A társadalomban is jobbra és balra külön csoportosulnak a radikálisan liberális és szintén külön a maradiság klerikális elemek.

Az ország egyik legtekintélyesebb társadalmi testületében, az Országos tanáregyesületben a napokban hirtelen végbement s a még folytatódó tisztulási folyamat nagyszerű jele az új világ közeledésének. Az új, tiszta levegőről sorra menekülnek a sötét odúk dohos levegőjéhez szokott maradiak. Fáj nekik s árt nekik minden, ami nem ósdi, nem dohos; mert ők csakis abban a rendszerben képesek élni, melynek minden kereke, egész tengelye a maradiság zsirjával van nehézkessé kenve.

Semmi kétség benne, hogy az új világ kialakulása előtt még át kell esnünk a nagy ütközeten. A múlt és jövő irtózatossá csatája lesz ez. Rövid, de annál pusztítóbb. De eredményében nagyszerű, dicső lesz. A pusztulásért, melyet át kell élnünk, bőven kárpótol majd a fenéges győzelem.

Mert győzni fog a demokrácia s a felvilágosodás.

Mintha fenekestől fordulna fel a világ, egészen más lesz az élet s az egész világ az eljövendő korban.

Eddig gyalázatos hazugságban fetrengt e nemzet. Azt hirdették, hogy van alkotmányunk, pedig csak a vakok s buták nem látják, s a gonosz lakájok nem akarják látni, hogy ez nem alkotmány. Azt ordítják, hogy egyenlő jogu minden állampolgár ebben a hazában. Pedig, hogy politikailag micsoda óriási az egyenlőtlenség, éppen a most folyó harcban tűnik élesen ki, amikor éppen az egyenlő politikai jog behozatala ellen fenekedik egy

eszeveszett tabor. Társadalmi egyenlőtlenségünket meg minden város s minden falu élete botrányosan mutogatja.

Azt akarják elhíttetni velünk, hogy liberálisabb szellemet nem lehet találni, mint amilyen a mi völgyeink fölött s bérceink között leng. Pedig a szabad szellem szabad megnyilvánulását mindennap száz meg ezer felől fenyegeti az irtó anathema s talán sehol a világon nem félnek még úgy ettől az átoktól, mint éppen mi nálunk. A sötétség hollói szinte seregestül kárognak minden nap a felvilágosultság sarjadásán s ami kikelni igyekszik, menten leakarják csipni.

De minden hiába. Már csak rövid idő kérdése lehet, hogy eljő a győzelem.

Agyarkodhatnak, fenekedhetnek a maradiak, a gonosz lelkűek és a lelki szegények.

A mostani rendszerben az igazságtalanság, a gonoszság és a butaság tartja a lelket. De e lélektartókat mihamar elsöpri már az igazság, az emberszeretet s a felvilágosodás előnyomuló hatalmas szeleme.

A rosszat az általános jó, a gyűlölséget a mindeneket átfogó szeretet, a sötétséget a világosság, az igazságtalanságot az igazság váltja fel.

A hajnal már itt van. A nap mind közelebb-közelebb szórja már sugarait az új világ keletén. Még az elébe tolaikodó egy pár felhő szétverése s teljes pompájában szemünk előtt lesz a mindeneket egyforma szeretettel, igazsággal éltető fényes nap: a demokrácia és a felvilágosodás várva-várt napja!

kp.

— Nem lesz béke. Berzeviczy elnök egy kommunikéban jelenti, hogy a béke teljesen meghiúsult.

— Kibérelt iskolahelyiség. Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy az ujonnan épült Deák Ferenc utcai iskola nem volt ez évben elég nagy a jelentkező növendékek befogadására és hogy minden állami iskola tulsufolt. Ennek következménye az, hogy a város ma kénytelen volt iskola céljaira az Eötvös-utcaiban a Grünstein-féle házat június hó végéig 750 korona haszonbérért kivenni.

— Hivatalvizsgálat. Hervay István alispán ma délelőtt megvizsgálta a központi járási szolgabírói hivatal ügykezelését és mindent rendben talált.

Regulát halálra ítélték.

Megnyugtató ítélet.

— Telefon jelentés. —

Miskolc, október 31.

Az utolsó napra ismét felkelt az érdeklődés a tárgyalás iránt, a közönségnek szánt helyet ellepték a kíváncsiak, főleg asszonyok, akik szemmel látható volt az érdekes színházi esték, háborzongató cirkuszi mutatványok izgalma. A kíváncsi, türelmetlen várakozás ült minden arcon, mlkor negyed tíz órakor bevonultak az esküdtek, utánuk a bíróság, végül szuronyos fegyőrök közt a vádlott. A halk moraj csak akkor csendesült el, mikor Geöcze Bertalan elnök megnyitotta a tárgyalást, a következő szavakkal:

— Csendet kérek a tárgyalóteremben, mert ez nem színház, hanem bírósági tárgyaló terem, ahol fontos ügyben kell ma ítéletet hozni.

Mély csend fogadta az elnök szavait, melyeket az esküdtekhez intézett tizenhárom kérdés felolvasása követett. Regula szemlesütve hallgatta végig a kérdéseket.

A kérdések közt van egy, a mely igen érdekes, t. i. úgy van formulázva, hogy bűnös-e Regula abban, hogy a rablógyilkosságot egymagában, vagy más egyénnel együtt és közösen követte el. Négy főkérdést és kilenc kisegítő kérdést intéztek az esküdtekhez. Felvette a bíróság a kérdést az előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságra, a szándékos emberölésre és azonkívül a bűnösség minden lehetőségére.

A vádbeszéd.

Bulyovszky Gusztáv kir. főügyész helyettes emelkedett most szóra, hogy vádbeszédét elmondja. Mindenekelőtt vázolta a gyilkosság kideírt történetét. Azután felsorolta mindazon körülményeket, amelyek azt bizonyítják, hogy a gyilkosságot Redula Ede egymaga követte el. Majd így folytatta:

— Midőn a vádlott a csárdába bement, zajtalanul, csöndesen, nem az volt első ténykedése, hogy a második szobában való szekrényből a pénzt magához vegye, hanem első ténykedése az ágyban megmozdult Czeisler Henrik kegyetlen lemészárlása volt. És ha a gyilkos művét tovább foly-

tatni nem akarta volna, csak pénzvágtyát kielégíteni, megkegyelmezhetett volna a szegény asszonynak és leánynak. A gyilkos azonban nem elégedett meg egy áldozattal, de gonosz lelke szomjuhozott a többi ártatlanok vére után, mivel kétségtelen, hogy Czeisler Henrik lemészárlásának zajától a szomszéd szobában levők felébresztésével és életbenhagyásukkal tanuj lettek volna gaz cselekedetének. Ő tehát levágta őket rettenetes csapásaival, hogy élő tanuképp ne állhassanak elő.

Itt az igazság irtóztató súlyával kell büntetnünk, hogy a vadállatias embertől a társadalom meg legyen örökre mentve.

Fellázad az emberi érzés, eláll a szív dobbanása, hogy e rémes gyilkosságot emberi lény jóbarátján, ártatlan nőknél hogyan hajthatta végre ilyen mérszárlással. Igen tisztelt esküdt uraim, ő a rabló, egy háromszorosan bűnös, három életet gyilkolt, hogy raboljon. Mondják ki bűnösnek a rablógyilkosságban hadd legyen e szent hely a lelkiismeret ítéletének megdönthetetlen igazságos temploma.

Az ügyész szavai után, melyeknek sulya ellen dr. Lengyel Zoltán védő vonultatta harcba a védelem érveit.

A védő.

— Esküdt uraim — kezdte Lengyel — kétségbeesetten nehéz a feladat. Védelem kell ott, ahol három kiontott ember vére kiált boszúért. Védelem kell, mikor az egész társadalom példás megtorlást követel. Amde a védőügyvédnek törvény szerint és lelkiismerete szerint nem szabad megfújni a nehéz feladatnak elől sem. A védelem nem a népszerűség és nem az üzlet kérdése, hanem jogi és erkölcsi kötelesség, mint az orvosé, aki a gyilkoságnál megsebesült tettest orvosolja. Ez az emberi feladat hozott ide és semmi más.

Már a második eset ez évben, hogy becsületes kisiparosnak rossz utra tévedt gyermekét védem oly büncselekmények miatt, amelyeknél a büntetési tétel az akasztófa. És itt lehetetlen fájdalom nélkül nem tapasztalni a bűnök egyik csiráját, a hajdan virágzó kisiparososztály pusztulását, amelynek fia kétségbeesetten kapaszkodnak vissza az élethez és e kétségbeesetté kapaszkodás józan

Olcsó árak!

[18]

Pontos kiszolgálás!

KOCSIS és SKOPÁL

új üveg- és porcellán üzletük aug. hó 1-én a Bóhm-házban, Ehrenfeld és Spitz vaskereskedők helyén megnyílt.

Épület üvegezés és képkeretezés!!

Menüszonyi ajándékok!

Vendéglő és kávéházi edények!

esziük világát zavarja össze. Ez idézte elő Regula Edében is a bűn gondolatát, akit a szerelom, az idő-előtti családalapítás gondolata indított a mostani útjára. A könnyű pénzszerezés gondolatából jön a lopás, a lopás keresztülviteléből az emlékezés, az idegen pénz bírásának gondolatától az embervér, az embervérből a többi.

Segíteni nem tudunk a történeteken, csak magyarázni. És a magyarázat mellett vizsgálni kell az ügy tényállását és ez összesen két kérdésből áll. Előre megfontolt szándékból ölt-e a vádlott és volt-e büntetés. Az első kérdésre határozott nemmel kell felelni.

Regula Ede fejében a képe sincs meg annak, hogyan gyilkolták meg Czeislernét és Czeislter Gizellát. Meg van a büntetés egész véres ruházata és az elkövetés eszköze és még sincs meg a tettestárs, hogy fölléte is itélkezni lehetne. Ezért kellett ostoroznom minden érdemei mellett is a nyomozás fogyatékoságát és egyoldalúságát, mert akár a második tettes, akit a vádlott megnevezett, akár más volt részese a gyilkosságnak, azt is ide kellett volna állítani.

Végül kérte az esküdteket, hogyha választaniok kell halálbüntetés és életfogytiglani fegyház közt, hozzák meg verdiktjüket úgy, hogy az utóbbi mondja ki a bíróság. Mert ki vállalhatja a felelősséget azért, hogy halálra ítélték egy büntetlen előéletű, jobb sorsra érdemes 24 éves fiatal embert, a kit nem lehet feltámasztani s akiről csak azután derül ki, hogy nem egymaga követte el a terhére rótt bűnt.

Verdikt előtt.

Lengyel beszédét is megilletődött csend fogadta. Mindenki az esküdteket nézett, akiknek arcán látszott, hogy átérzik hivatásukat: dönteni élet és halál fölött.

Az elnök ezután kioktatta az esküdteket a verdikthozatal formáságaira, lelkükre kötötte, hogy fontolják meg jól amit a tárgyalás folyamán láttak és hallottak. Azután az esküdtek termébe küldte őket.

Dél volt, mikor az esküdtek mögött bezárult az ajtó. Este fél hét óráig tárgyaltak az esküdtek, kiknek 13 kérdésre kellett megadni a választ. A közönség ez alatt türelmesen várta a tárgyaló teremben.

Este félhétkor jöttek vissza tanácskozásukból az esküdtek, kiknek főnöke elfogódott hangon jelentette, hogy az esküdtségi bíróság Regula Edét gyilkosság és rablás büntetésében bűnösnek mondotta ki.

Ezután a törvényszék vonult vissza, hogy a verdikt alapján meghozza ítéletét. Félórán tartott a törvényszék tanácskozása, mikor visszatértek a tárgyaló terembe, Gedöc elnök jelentette, hogy Regula Edét kötélt általi halálra ítélték.

Lapkihordó-fiuk

felvételnek a kiadóhivatalban.

Panaszos levelek.

Hanyagság és türelmesség.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 31.

Az íróasztalunkon garmadába gyűlnek azok a levelek, amelyek a panaszkönyv című rovatba kíváncsoknak. Naponta érkezik három-négy ilyen levél. Az egyik azt panaszolja, hogy az utcák sötétek, a másik siránkozik amiatt, mert büztelepek éktelenkednek a házak előtt, a harmadik nyilvánosságra hozza, hogy vannak utcák, amelyekben nem lehet járni a sártól, víztől, ha egy kis eső esik. A negyedik arra kíváncsi, hol a rendőr, az ötödik, a tizedik, a huszonötödik megint más bajt tesz szóvá.

Iromba ákom-bákomokkal van tele írva majdnem mindegyik ilyen levél. A legtöbbnek az írója napszámos ember, vagy kétkézi munkás, aki nehezen fanyalodik a levélírásra és csak akkor menekül az újság nyilvánossága elé, amikor már nagyon összeszorítja a keserűség, amikor már nagyon nagy benne az elkeseredés.

Az újságíró szinte unja kijavítani és közreadni ezeket a leveleket. Hiszen a témájuk olyan egyforma. És az eredmény, amit a panaszok elérnek, éppen olyan. A nyílt árkokban és a mellékútcákon azért rothad az állati hulla tarka egyvelege a háziszeméttel, a rendőrök nagyobb része minden panasz dacára aktákat fog kézbesíteni, a kis csárdákat, a duhaj verekedések bofrányos fanyait továbbra is megfürdik, a kofák mesterségesen megdrágítják az életünket.

Folytatják ezt így tovább akár egy köteten át. De nem akarunk hosszú sorban olyan panaszokat elmondani, melyek miatt talán egyformán panaszkozhat minden vidéki város közönsége. De egy dolgot kell állapítani ezekből a panaszokból. Azt, hogy a makói közönség iszonyu türelmes. Eltűr és elszenved mindent és nem követelődzik, hanem panaszkozik.

Távol áll tőlünk, hogy Makót leakarjuk cseplülni. Ezt a várost nem szereti nálunk jobban senki. De mégis meg kell állapítani, hogy a városi lakosság nélkülözni kénytelen mindent, ami hozzátartozik, hogy az egymás mellé épített házak között városi élet fejlődjék.

Tűr, hallgat a lakosság, pedig maradiságuk miatt nemcsak panaszkozni van joga, de követelni is.

Valódi, tiszta kék-szilva

pálinka

teljesen szeszmentes 1 frt. literje
Iritz Sámuel özv. cégnél.

A kaszinói képkiállítás.

Ma nyílt meg.

Bánsághy Vincének képeiből rendezett kiállítást ma délután nyitotta meg a kaszinó emeleti nagytermében Hervay István alispán. A közönség is érdeklődött a szép kollektió iránt. Maguk a képek nagyon kedvesek és a publikum jól teszi, ha vásárlási kedvvel nézegeti őket. Igen szép szoba díszek kerülnek ki e művészi produkciókból. Nagyon hangulatos, természetű a Holdas éj, a nap melege verődik vissza a Délutáni napsütésről, borongós, remek szürke tónusu a Borulás és Őszi est, finom és diszkrét szépségű a Csenedlet, erős művészi kvalitásnak az Orosházi pusztá, a Hóolvadás, a Kazlak és az Alkony.

Maguk a képek elárulják, hogy festőjük szereti a természetet. Sok mindent meglát, amit más nem s mindazokat a szépségeket, melyeket a természet eléje tár, művészi kézzel és benső intuícióval vázsonra is tudja tenni.

Ma különben már egy képnek vendége is akadt. Dr. Paku Imre vette meg a Csenedletet.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. November 1. Rónai kath. Mind-szent. Gör. kath. Október 19. — Napkel 6 óra 43 perckor, nyugszik 4 óra 43 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó, felhős idő várható, ényegtelen hőváltozással és elvételével. — Sürögnyomozás: Vátozó, enyhe, elvételével csapadék. Déli hőmérséklet: 11-2 fok Celsius.

A villanyvilágítás mizériái. Makóváros úgy van a villanyvilágítással is, mint minden más olyan dologgal, mit ellen kell őrizni. Azt, hogy az áramot szolgáltató társaság betartja-e a villanyvilágítási naptárt, nem őrizi más ellen, mint a jó isten, már pedig a jó isten, mint az irás mondja, mindent megbocsát, még azt is, ha a villanyvilágítási társaság nem tartja be a villanyvilágítási naptárt. A villanylámpák közül egy rész egész éjjel ég, a másik csak fél éjjel. Ezeket aztán központi kapcsolóval szabályozzák. Ezt bizonyosan valami szent őrizi nálunk ellen, mert a hatóság nem. És a szentnek nagyon sok dolga lehet, mert nem őrizi ellen, hogy hány lámpának kell fél éjjel és hánynak egész éjjel égni. Jó volna már, ha egyszer erre a dologra is fordítana egy kis gondot a hatóság és nem bizná a jó isienre meg a szentekre.

Adományozás. Kiskirályhegyes község előjárósága ma délelőtt tartott ülésén a kecskeméti földrendés által károsultak részére 20 korona segélyt utalványozott ki.

Halottak napja. Holnap este kigyuladnak a gyertyák a temetőben. Csupa virág, illat, fény lesz az elmúlás kertje. Az örökös megújodást jelképezi a virág és a léleknek fényességét mutatja a mécses, mely belevilágít a fekete éjszakába. Pár nap óta díszítik a temetőt. Sirokat hantolnak, virágokat ültetnek, hogy halottak napjára díszes és szép legyen a szomorúság birodalma. A szegény is virágra adja ilyenkor filléreit, hogy az ő szeretteinek sírja se legyen üres, kopár. A zarándoklat holnap megindul a temetők felé s viszi mindenki a maga koszoruját, a maga virágát, ha csupán egy két szál bágyadt mosolyu, hófehér őszi rózsát is.

A téglagyár jövedelme. A város téglagyáránál az utóbbi 10 nap alatt 1000 korona jövedelem folyt be, mit a téglagyári intéző ma szolgáltatott be a város közpénztárába.

A kenyérpiacon. Általában el lehet mondani, hogy házi teendőik végzése körül alig lehet ország-szerte tisztább asszonyokat találni a makói asszonyoknál. Meglátszik ez a makói kenyérpiacon is, bár erre nézve némi megjegyezni valónk van. Nevezetesen némelyik asszony nem a legtisztább zsákdarabon árulja a szép fehér vagy barna és jól felhasadt kenyeret. Ez már nem felel meg a makói gazdasszonyok jó hírnevének. Aztán jó volna ha a gazdasszonyok piacra kivitt kenyerüket letakárnák valami tiszta szakajtó ruhával, mert akik a kenyeret a piacról veszik, azok gyakran tapasztalják, hogy a kenyér megreccsen foguk alatt a homoktól, a portól, mely a piacon belepott. De még jobb volna, mint más városokban van, ha a kenyeret bódékban árulnák.

Marónisok panasza. A gesztenye árusok panaszt emeltek ma a rendőrségen az inasok ellen. A panasz nem érdektelen és jellemző az inasgyerek csínytevésére. Mikor este azok kijönnek az esti iskolából, örösen esiklandozza orrukát a jó gesztenye szag, azért körül állják a gesztenye sütő kályhát és rendszerint az egyik, akinél nincs egy fillér sem, kér gesztenyét. A jóhiszemű gesztenye árus leveszi a sütő tetjét, vagy kibontja a letakart gesztenyét, ekkor egyszerre öt-hat inas belemarkol a forró gesztenyébe és úgy ott hagyják a marónist, mint szent Pál az oláhokat. A rendőrség ezental a beadott panasz folytán vigyázni fog a marónisok gesztenyéjére.

Javíthatatlan tolvaj. Alig négy hónappal ezelőtt történt, hogy Pata Péter battonyai földbirtokost ismeretlen tettes háromszázhusz korona erejéig meglopota. A személyleírás nyomán a tolvajt Szegeden egy detektív felismerte s letartóztatta Keiser Ödön büntetett előéletű szélhámos személyében. Keiser a lopás elkövetését megelőzőleg két évi fegyházbüntetés kitöltése elől megszökött Temesvárról. Ezt a büntetését okirathamisításért kapta. Keiser Ödön bűnügyének ma volt a tárgyalása a királyi törvényszéken. A bíróság a vádlottat hét havi börtönre ítélte.

A közkedvelt makói IDEÁL-crème, ma már a legtökéletesebb arcfinomító

vegyi készítmény, mely állandóan használva, az arcnak üdeséget, szépséget kölcsönöz. Egyedül a készítőnél,

Kudar Lajos

makói újjárossi gyógyszerárban kaphatók.

Ideál-crém 1 tégely 1 korona, Ideál-tej 1 korona, Ideál-szappan 70 fillér, Ideál-pouder 3 féle színben, u. m.: fehér, rózsás és krém színben, dobozza 1 kor. Csak az a valódi készítmény, mely törvényes védjegyben KUDAR-névvvel van ellátva. E készítmények Párisban 1897-ben aranyéremmel, díszokl. és francia éremkereszttel lettek kitüntetve!

melyből három hónapot kitöltöttnek számított be. Ezen büntetés kitöltése után a kir. ügyészség Keisert Temesvárra kísérteti a két évi fegyházbüntetésének leülése végett.

— **Gyógyszertár átvétel.** A Szt. István-téri Bessenyei-féle gyógyszer-tár mátol kezdve Jenei Székely Lajos gyógyszerész tulajdonába ment át, a gyógyszer-tárat a tulajdonos személyesen fogja vezetni. Jenei Székely Lajos nem ismeretlen ember Makón. Több éveken át vezette az egyik leg-első makói makói gyógyszer-tárat s mint kiváló szakember garanciát nyújt afelől, hogy a közönség igényei minden tekintetben ki lesznek elégítve.

— **Megölte a szengáz.** Fűzi Antal esanádapácai illetőségű radnai nap-szamos tegnap este ittas állapotban a radnai vasúti állomásra tévedt s ott egy közsénrakásra feküdt le aludni. Reggel holtan akadtak rá. A boncolás megállapította, hogy szengáz mérgezés ölte meg. A szerencsétlen özvegyt ért munkást esanádapácán özvegyen maradt felesége és 5 kiskorú árva a siratja.

— **A bűn lejtőjén.** Az élet nagyon nehéz s csak egy-egy vidéki városban is sok olyan alak kerül, aki nem tud tisztességes ember maradni, hát még a világvárosokban mennyi a bűn és a salak. A bűnös világ szenzációjából megijátó történetet mutatott be hónapokon keresztül a főváros egyik legelőkelőbb mozgószin-háza s a nagyhatású, szenzációs kép holnap szerdán, este 8 órakor a makói Uránia-színházban is színpadra kerül „A bűn lejtőjén” címmel. Az 500 méteres nagy képen kívül egész csomó, szebbnél-szebb újdonság kerül még bemutatásra s olyan élvezetes estékre van kilátása a közönségnek, a minőkben nem egyhamar lesz része.

Hűtlen pincér.

Fiatal betörő elfogása.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 31.

Bója István fiatal makói pincért igen sokan ismerték városunkban a kávéházba járó közönség körül, mert ez a fiatal gyerek hol az egyik, hol a másik kávéházban szolgált, mint pincér. Soká sehol sem volt soha, mert mint mondani szokták, mindenütt hamar kirágtat az iszákot. Ilyenkor aztán a főnök egy két pofonnal toldotta meg azt, mit a Pista gyerek önként elulajdonított és kívül tette szűrét az ajtón.

Arról is ismeretes volt Bója István, hogy záróra után elment egy kávéházba, természetesen és pincér szokásnak megfelelőleg más kávéházba, mint ahol ő volt pincér és társaival rendszerint reggelig mulatott. Ilyenkor a cekket rendszerint Bója István fizette.

Bója István abban is különbözött fiatal pincértársaitól, hogy minden tekintetben ő volt a legköltekezőbb. Könnyű volt neki. Ő több pénzt szerzett, mint más pincér társai. Ő nem elégedett meg a borralalóval. Ő mindenütt lopott és mindenütt a gazdájától lopott.

Egy hónappal ezelőtt Barabás Béla az Abbázia tulajdonosa vette kávéházába pincérnek. A különben ügyes fiu minden tekintetben tettett gazdájának. Pár nappal ezelőtt azonban, mint azt megirtuk, eltűnt Barabás Bélának egy briliáns gyűrűje és minthogy Bója István másnap az üzletben sem jelent meg, főnöke gyanuja mindjárt

ő reá irányult és feljelentette a rendőrségen.

A rendőrség hasztalan kutatta a fiatal bűnöst, nem volt sehol található, mert meglépett a városból.

Ma délelőtt a szegedi rendőrség éppen akkor csipte el, mikor a briliáns gyűrűt zálogba akarta csapni. Nyomban visszakísérték Makóra és itt a rendőrségen töredelmesen bevallotta, hogy egy hónap lóforgása alatt Barabást részletekben több, mint 1000 korona erejéig lopta meg.

A lopást úgy követte el, hogy mikor észre nem vették, felnyitotta a fiókot. A lopott pénzből már egy fillért sem találtak Bójánál, mert azt mindenkor úgy a hogy lopta, el is mulatta.

Minthogy Bója heismerő vallo-másban van, holnap átkísérik a szegedi kir. ügyészség fogházába.

Névnapi kirándulás.

A részegség áldozata.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, okt. 31.

Ez év elején, éppen József napján történt Fodor Ferenc éppen munkába igyekezett s maga előtt talicskát tolvaj haladt az utcán. Vele ment a felesége Sipos Eszter is.

Amint így esendesen haladnak, egyszerre csak Németh József eléből toppan és se szó, se beszéd, neki esik a mit se sejtő Fodornak s üldögelni kezdi.

A hűségese feleség segítségére siet megtámadott férjének, azonban ebből is csak rossz lett, mert Németh Fodorét háromszor egymásután úgy vágta a földhöz, hogy szegény aszszony csak úgy gurult s egészen összetörte magát.

Németh még ezzel a munkájával sem elégedett meg, a talicskából előkapott egy éppen ott volt sörös üveget s ezzel ütötte agyba-főbe Fodorét.

Fodor a sérülései miatt jó pár hétig nyomta az ágyat, mert súlyos testi sértést szenvedett. Feleségének nem lett ilyen nagy sérülése, 8 nap alatt gyógyult.

Németh József ezért egy rendbeli súlyos testi sértés és egy rendbeli könnyű testi sértés miatt került a makói büntető járásbíróhoz elé. Itt azzal védekezett, hogy éppen neve napja volt, annak az öröme nagyot ivott, teljesen részeg lett, nem tudta, mit csinál. Különben — mint mondta — úgy emlékszik, hogy Fodor támadt előbb rá s ő csak védekezett.

A kihallgatott tanúk azonban úgy adták elő, hogy Németh minden előzetes ok nélkül támadt Fodoréknak s nem is volt olyan részeg, hogy ne tudta volna, mit csinál.

A büntető bíróság bűnösnek is találta Némethet s elítélte egy hónapi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre. Ezekon kívül 100 korona ügyvédi költségben is elmarasztalta.

Németh súlyosnak találta, névnapi kirándulásért ezt a büntetést s fel-lebegett az ítélet ellen. A törvényszék is úgy találta azonban, hogy megérdemli ezt a büntetést s helyben hagyta az elsőbíró ítéletét. Németh még tovább vitte ügyét a királyi táblához. A szegedi ítélet-tábla most intézte el ezt az ügyet s ez is hozzájárult az alsóbb bíróságok ítéletéhez. Így az most már jogerőssé lett. Némethnek le kell ülnie az egy hónapi fogházat s tetejébe még fizet is sokat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

* **A tanyák közt.** Hári István mint afféle kódorgó ember, az elmúlt nyáron egyik napon Kiss István hat-rongyosi tanyaföldje mellett haladt el. A tanyai gazda olyan munkában volt, hogy ebéd idő alatt künn a föld véginél hagyta szerszámaikat, míg ő bement a tanyába. Ezt az alkalmat felhasználta Hári s a földön őrizetlenül fekvő fejszének pártját fogva, magához vette azt s mint aki jól végezte dolgát, tovább ment. — Nem-sokára Erdélyi Mihályval találkozott, akinek úgy adta elő, hogy a mi dolga volt a fejszével, már elvégezte, nincs tovább szüksége arra, ezért megvételre kínálta Erdélyinek a fejszét. Erdélyinek nem volt pénze, hát szabadkozott a vételtől. Hári azonban meglátta Erdélyinek egy rossz kesztyűjét s hajlandónak nyilatkozott a fejszét a kesztyűért cserélni. A csere sikerült is s Hári újra tovább ment. — Más alkalommal egy kötelet szállított el ugyancsak Kiss Istvántól Hári. Ezt meg Molnár Józsefnek kínálta megvételre, aki azonban nem vette meg. Erre Hári úgy is nála hagyta a kötelet. E két eselekvény miatt Hári István lopás miatt került a büntető-bíróság elé s orgazdasággal vádolták meg Erdélyit s Molnárt is. Ma volt ez ügyben Szobonya Miklós járásbíró előtt a tárgyalás. A bíróság Hári lopásért és jogtalan el-sajátításért összesen hat napi fogházra ítélte. Erdélyit s Molnárt felmentette mert ezek nem tudták, hogy mint került Hárihoz a fejsze és a kötél. Az ítélet jogerős.

Bor eladás! Saját termelésű tisztán kezelt

tárnoki

BORAIMAT

zárt üvegekben, literjért

36 krajcárért

árusítom. — 10 literen felüli vételnél 2 krajcár, 100 literen felüli vételnél 4 krajcár árkedvezményt adok. — Továbbá ajánlom kis-kazánon főzött, tiszta

törköly-pálinkáimat

poharanként is. — Tisztelettel

Kocsis Sándor

Makó, Damjanics-utca 4. szám. a.

Kiadó ház.

Lonovics-sugaruton épült új házam, melyben van három szoba s előszoba a szükséges mellékhelyiségekkel, november 1-től kiadó.

Dr. Kiss Pál
ügyvéd.

Értesítés.

Ezennel közhírré tesszük, hogy irodánkat az 1911. november 1-től kezdődőleg a Nagyzsídó- (Deák Ferenc) utcai 43—44 szám alatt levő, Léderer Herman-féle saját házukba helyeztük át, a hol a raktárunk is van.

Tisztelettel

Egyesült Makói Hagyma és Zöldségtermelő Kertészek Szövetkezete.

Közgazdaság.

Gabona árak:

Buza:	22-40	22-80	K.
Kukorica:	20-	20-40	"
Árpa:	17-50	- -	"
Zab:	18-	- -	"

Az árak 100 kilogrammonként értendők.

Hagyma árak:

Vörshagyma:	14-	- -	K.
Foghagyma:	16-	17-	"
Dughagyma:	19-	- -	"

A hagyma árai 100 kilónként értendők.

Makói Uránia-színház.

Szerdán este 8 órakor

a makói Uránia színházban

rendkívüli nagyhatású új műsor fényes előadások lesznek.

A bűn lejtőjén.

Szenzációs dráma, mely a fővárosban 150 napig volt folyton műsoron. Orosz mérnök. Gyönyörű természeti felvételek. A rövidlátó férj. Fal-rengetően kacagtató.

Meddő küzdelem.

Nagy jelenet az élethől. Elátkozott képek. Kacagtató sorozat. A hon-szeretet. Nagy történelmi dráma.

Kezdeté este pont 8 órakor.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik.

Tisztelettel:
Az igazgatóság.

Kosár kötésre való

gyékény

van eladó

Szentpéteri Istvánnál Ujvároson

Sziget-utca 6. u. sz. alatti lakosnál.
(Pacsirta-utca hátsó végén.)

A Komlósi-utfélen

hét hold

pusztai szántóföld, Szentpéteri Pál szomszédságában eladó.

Értekezni lehet

Erdei Jánossal

a pusztán, 60. szám alatt.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (79)

IX.

A vérfürdő.

Tudtuk, hogy ha sajkánk elmerül, a szegény Brunóval együtt oda vesz mindenünk a bős tengerbe. A következő éjszaka talán a legborzasztóbb volt, melyet valaha átéltem, de időközben annyira megszoktam az iszonyu megpróbáltatásokat, hogy ugyszólván egészen természetes dolognak tartottam.

Képzelmék el maguknak a jelenetet. Az óriási hullámok magas hegyek gyanánt hömpölyögtek körülöttünk az éj sötétjében s én és hőslelkű nőm a borzasztó tengerben a kis lélekvesztőbe kapaszkodva. Alámerülésünk csakhamar teljesen kimerített bennünket, de mégsem mertünk a sajkába bemászni.

Egész éjjel a tengerben maradtunk hát, mint holmi jelentéktelen bárányok hányatva a kábitóan morajló hullámok által, melyek foszforeszkáló fényben csillogtak.

Ez iszonyatos órák lassu folyása közben gyakran kész lettem volna elereszteni a csónakot s feladni mindent, ha a Yamba kedves bátorító hangja vissza nem tart, melyet kihallottam a vihar iszonyu bömböléséből, eszembe juttatva, mennyi veszélyen keresztül mentünk már.

Reggel felé Yamba tanácsolta, hogy üljek be a sajkába, ő azonban tovább is függve maradt az oldalán, alig bírván künn tartani fejét a háborgó tengerből. Én roppantul fáztam és egészen megvoltam dermedve úgy, hogy alig tudtam a sajkába mászni. Később lecsendesedett kissé a tenger s ekkor Yamba is beült mellém a csónakba. De képtelenek voltunk valamely határozott pont felé irányítani futásunkat, miután időközben a szárazföld egészen eltűnt szemünk elől s fogalmunk se volt róla, hol vagyunk.

Egész napon át cél nélkül hanyattunk és aztán este felé teljes csendült a tengerre. Mikor kissé kipihentük magunkat, abba az irányba evezünk, a melyben szárazföldet gondoltunk (délkelet felé kerestük Ausztráliát) és pár óra lefolyása alatt nagy örömmünkre egy kis sziklás szigetet pillantottunk meg, sebesen arra evezünk s kikötöttünk rajta.

Itt bőséges élelmet kaptunk madarak alakjában, de ivóvizet nem találtunk sehol, ahoz a csekély készlethez kellett tehát nyulnunk, a melyet bőrökben mindig ma-

gunkkal hordtunk. A sziklák külsője s a szigeten uralkodó szag után ítélve, azt következtettem, hogy ennek guano-szigetnek kell lenni. Most már tudtam, hogy Port-Darwin közelében voltunk, de tulmentünk rajta a roppant viharban, míg életünkért küzdöttünk.

A szigeten háltunk akkor éjjel s másnap sokkal jobban éreztük magunkat.

(Folyt. köv.)

Az „ÖRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyászczikkeket a legegyszerűbbtől a legfényesebbig — a mai modern kor és izlés szerinti kiállításban — a legszolidabb árban eszközöl. Ravatalozásért és gyászkoosiert külön díj nem számíttatik. **Tölgyfa keresztek és fejfák** a legolcsóbb árban szerezhetők be nálam. A névfelirat arany és ezüstözéséért külön díjat nem számítok fel.

B. pártfogást kérve:

özv. Gyurik Lajosné,
Kenyér-piac. (Tőkey-házban.)

Gyümölcs-fa

eladás.

Ha biztos sikert akarunk elérni, úgy már most ne mulasszuk el a gyümölcsfák ültetését. Ezen okból előjegyezhetők a legfinomabb fajú alma, körte, barack, őszibarack, ringló, befőzni való aranyalma, cseresznye és meggyoltványok, továbbá szabad földben nemesített 2 éves koronával bíró különféle fajú nemes rózsák, örökzöld ákácok, stb. **BREUER ZOLTÁN** mérnök makói belsejnyomási faiskolájából, ahol a kívánt fajok személyesen is kiválaszthatók. Megrendelések és előjegyzések elfogadhatnak, úgy kint a helyszínen a faiskolában, mint pedig **BREUER ZOLTÁN** „Örangyalhoz“ címzett gyógyszerárában (Telefon szám 92.) Makón. A gyümölcsfák heti piacok alkalmával a püspökkert előtt beszerezhetők.

Üzleti kiszolgálásra felvételik

két leány

Iritz Sámuel özvegy cégnél.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értesíteni akar a **Makói Független Ujság** hirdetései útján. **Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.**

Föld-eladás.

Az ókortyogói csőszház mellett **800 négyszögöl** szőlőföld, a lesibe pedig Pap János ur szomszédságában **300 négyszögöl** föld eladó. — Értekezni lehet **özv. Erdei Miklósnénál,** (Lonovics-sugárút 2941. sz. a.)

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲
1000 mm. elsőrendű here-széna,
2 kazal here-szalma eladó, Iritz Sámuel özv. cégnél.
▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki uriközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

Legfinomabb angol-, skot- és honi gyártmányok nagy választékban.

Ujjonnan s modernnül berendezett szabó-műtermemben, ahol csakis legújabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport öltönyök, felöltők, télikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

Ifj. ANTAL JÓZSEF

Makó, Dessewffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérpalotájában).

Petrezselyemmagot

megbízható idei magot

a legmagasabb

áron vesz

Mandl Zsigmond

MAKÓ.

Valódi márványból készít sirköveket

Glück Lajos,

kőfaragó

(1) Makó, Szegedi-utca.

Ahol a sirkövek faragásáról és teljes készítéséről mindenki bármikor meggyőződhetik.

Raktáromon mintegy 500 darab áll választékul.

Gyógyszertár átvétel!

Ezennel szíves tudomására hozom a nagyközönségnek, hogy Besenyei Dezső urtól, a róm. katolikus templom mellett, a Szt. István-téren levő

gyógyszertárat megvettem

s ezentúl személyesen fogom vezetni. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi különlegességeket, kötszereket, stb. stb. Raktáron nem lévő dolgokat, a legrövidebb idő alatt meghozatok.

A nagyközönség szíves támogatását kéri: Makó, 1911. nov. h.

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszertártulajdonos.

Ibolya-cräm, Ibolya-szappan,

Ibolya-puder,

legjobb hatású arc és léz-
finomító szerek.

Egyedül kaphatók:

VÉBER & BÁRÁNY

„Az Isteni gondviseléshez“ címzet gyógyszerárában.

Makó, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-cräm 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fill.

Nagy raktár mindennemű engedélyezett különleges-
ségekben, kötszerek, gumicikkek és illatszerekben.

Egy jó magaviseletű
f i u azonnal fel-
vétetik.
Kezdő havi
fizetése 12 korona.
Utolsó évben havi fize-
tése 20 korona.
a Makói Független Ujság
nyomdájában.

Mérleg-kiállítás

M a k ó n

Halász Á. gépraktárában

legújabb mérlegekből.

Érdeemes megnézni.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol árúból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mértékszerű rendelesek elsőrangú munkásokkal saját
műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!
Agynevelő, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és
fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék.

Keresztelő párnák,
fejkötők és himzet
piqe paplanok.
Női bluzok a legizlé-
sebb kivitelben.

Szőrmeárak,

szőrmék a leggyorsabbtól a
legfinomabb kivitelig.

Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és
gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások

a legújabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa

Makó. Főtér, (az
Otthon kávéház mellett)

A legcsekélyebb szemrehányás nélkül tette ezt tekintetben s hangban, tiszteletteljesen és alázatosan, az anya minden elnézésével a könnyelmű fiu iránt. Mindaz, a mit Koriolán ur tett, nem csak megdicsé-
ható, de jó, szép és nemes volt az alázatos nevelő előtt.

Az igazság megköveteli különben, hogy konstatál-
juk, mikép a maga részéről a báró is a gyöngédség
egy nemét szentelte az ő öregének s ezt az érzést
sem az idő, sem a bűn nem volt képes benne tökéle-
tesen kiirtani.

A Magnolna esdeklő hangjának még mindig meg
volt az a hatalma, hogy a szíven, mely minden más
hajlam elől erősen elzárkózott, bizonyos lágyabb visz-
hangokat keltsen. Még mindig képes volt a báró lelki-
ismeretének sötét, rozoga, erősen elzárt épületében az
eltűnt jobb érzelmek halk visszhangját felkelteni és ha
beszél, tudta Magdolna, hogy nem volt hiába.

A báró sokszor szemrehányást tett magának
miatta. Nem megvetésre méltó akasztófavirág ő, hogy
éppen nem törődik azzal a szegény teremtéssel, kinek
csekélyke megtakarított pénzét ellopta s átengedi őt
odahaza az éhségnek és magánynak?

A Don Cirillóval folytatott ama beszélgetésről ha-
zatérve, szembe állította lelkében ezt a csupán sóha-
jokból és könyekből élő boldogtalan asszonyt azzal a
zsugorival, kinek a derékajja aranytól duzzadt.

Az egyik negyven év óta osztozott az ősrégi
házsorsában, melynek zászlóját utolsó erővel fenlo-
bogtatta, melynek falaival lassankint ő is szét hullott és
széttöredezett.

- Az Isten áldjon meg, szent ember!
És a szent ember nevetve állott odább, maga
után huzva a szélben gallérvirágját. Elgondolta ma-
gában, hogy a huzás idején egy órányira Nápolytól
biztonságban fog lenni és pedig egy valóságos ternó-
val a zsebében.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

A vevőközönség figyelmébe.

Ha szép, jó- új árut olcsóért akar
vásárolni, úgy ne mulassza el az olcsóságáról híres
„Menyasszonyhoz“ címzett

rőfös- és divatáru üzletet

felkeresni a Dessewffy-téren, Makói Ujság bérházában,
(püspökkertel szemben), ahol mindegyik szakmára
vágó cikkek igen izékes választékban kaphatók és
így mindenki saját érdekében szelektzik ha maga
szükségletét a fent nevezeti cégnél szerzi be.

Egy próbát mindenki megpróbálhat.

Szolid árak.

FIGYELEM!

ÉRTESÍTÉS!

Aki földjére és házára
hosszu vagy rövid le-
járatu törlesztéses

4, 4 $\frac{1}{2}$, 0 Pénzkölcsönt

akar fölvenni, vagy aki építeni szándékozik és ahhoz I. és II. helyre
épitkezési kölcsön

szükséges, az forduljon bizalommal az alanti bankirodába,
mert megbízást kaptam az ország legnagyobb pénzügyintézetétől,
hogy megfelelő tőke törlesztéssel 10 évtől 60 évig terjedő időre
folyosíthatok 4, 4 $\frac{1}{2}$, 0% kölcsönt. Megbízásom folytán a kölcsön
megszerzését teljesen díjtalanul eszközölöm, mivel intézeteim által
leszek honorálva. **Kenyeres Izsó** Makó, Uri-utca
Béni-féle ház.

Ügynökökkel kérem nem összetévesztetni.

Gyönyörű fényképek!
Olcsó árak!

Enyveshát!

A legújabb amerikai
fényképek 12 darab
70 fillérért kapható

Schwartz Samu
műtermében este 8
óraig villanyfény
o o mellett. o o

Nagy képekben mű-
vészies kivittel!

Különleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka
literje 1 frt. 50 kr.,
10 éves kajszin-barack pálinka
literje 2 irt.
Valódi ó-törköly pálinka
literje frt. 20 kr.

Iritz Sámuel özv. cégnél
Valódiságot szavatosságát vállalja.

Glück Samu

Csanádmegye legnagyobb gépraktára
Makó, (főtér.)

A legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett
szállít: Legjobb minőségű acélból készült egyes és
kettős ekéket és ekefejeket, tárcsás-, fogas és lán-
boronákat, világhírű „Losonci Drill“ hengeres szer-
kezetű vetőgépeket, műtrágya-szóróval kombinált, me-
rilős szerkezetű „Rekord Drill“ vetőgépeket, páros-
sorú legtokéletesebb Kalmár-féle rostákat, trióröket,
ujjonnan hitelesített mérlegeket és súlyokat, répvagó-
kat, lábhalajtós morzsolókat, vízmentes-ponyvákat,
zsákokat, gép-szijákat és olajokat, legújabb szerke-
zetű varrógépeket és kerékpárokat, gummik és ke-
o rékpár felszereléseket mindenféle kerékpárhoz. o
Gramofonok- és legújabb lemez-ujdonságok nálam minden
időben megtekinthetők és beszerezhetők.

— 19 —

Egy pár év óta egy kis lakása volt a Speran-
zella-utcában; egyetlen lakótársa a gazdasszonya volt,
egy öreg asszony, ki egykor, a Santafuscák szép nap-
jaiban, nevelőnője volt. A ház összeomlása után Mag-
dolna asszony ő bele, a régi dicsőség utolsó marad-
ványába kapaszkodott a fuldoklónak, ki a mentő szirtet
átkarolja, egész kétségbeesésével.

A szegény előre látja ugyan a kopár sziklán a
kimaradhatatlan éhhalált, de mégis elébe helyezi a
kinteljes szenvedés napjait a rögtöni megsemmisü-
lésnek.

A bárónak nem volt bátorsága a szegény nőt el-
taszítani magától, éppúgy Szalvátort sem, a villa fel-
ügyelőjét, egy hetven éves aggastyánt, ki már alig
birta magát a lábain tartani, egészen megtörve az
évek s a sorvadás által.

Magdolna asszony és Szalvátor volt az egész, mi
a régi fényből megmaradt számára, minden egyéb el
volt adva vagy jelzőlogokkal tulterhelve.

Mindkét öreg fizetés nélkül élt, nyomoruságosan,
a mint éppen lehetett, a ház hulladékaiból táplálkozva,
mely naponként egy kissé mind jobban letördelözött a
fejük fölött.

Magdolna odaadásában Koriolán ur rendelkezé-
sére bocsátott mindent, a mije volt és ez egyetlen egy
éjjel elverte a kártyán mindazt, mit a szegény neve-
lőnő egy nélkülözésekben gazdag élet negyven eszten-
dején keresztül összekuporgatott.

Most már nem volt semmije többé s naponként
urához volt kénytelen könyörögni, hogy ne hagyja őt
éhen elpusztulni.

II.

A csapda.

Eközben módokról gondolkozott Santausca báró,
hogy éppúgy tőkét verjen a Don Cirillo zsugoriságából,
mint ezt tette az ő nyomorából.

Sok mindenféle terv koválygott a fejében, de volt
köztük egy, mely különös makacssággal toakodott elő-
térbe. Eleinte megpróbálta elűzni; de mikor újra meg
újra előállott, végre elkezdett a szemé közé nézni.
Fekete álcás cszme volt, mint a barát maga, a kire
vonatkozott.

Mit is mondott Don Cirillo?

Hogy el akar távozni . . . . el Nápolybői . . . .
egész titokban. — Csütörtökön, negyedikén, mondta,
kimegy a villába és pedig az összeggel zsebében,
hogy a szerződést az ügyvéd előtt megkötse; a va-
rosba azonban nem tér többé vissza, mert a száma-
dászok fenyegetik ottan az életét.

Igen, így, így beszélt a barát és ezzel megadta az
elemeket is, melyekből kitűnő tervet lehetett összeállí-
tani.

A báró szükségét érezte, hogy gondolatait össze-
szedje és haza rohant, egészen felhevülve remények
és jövő-ábrándoktól.